SI CU SA

STICUSA KNIPSELKRANT 16

De Beurs

Vrijdag 16 december 1983

WILLEMSTAD - Een groep deelnemers aan de konferentie over "Language Policy ans Social Problems", welke momenteel in het Curaçao Concord Hotel wordt gehouden, luistert aandachtig naar de lezing van een van de deskundigen.

Sprekers van wereldformaat in Concorde Hotel

Conferentie over talen en sociale problemen

WILLEMSTAD - Vanaf gistermorgen vergadert het Forum voor Interdisciplinaire Research in het Concorde Hotel aan de Piscaderabaai. Volgens de heer Robert St. Clair, direkteur van deze instelling, zullen er ongeveer zestig personen deelnemen aan deze conferentie. Per dag worden er een twintigtal lezingen gehouden. De conferentie draagt de thema "Language Policy and Social Problems". Voor degenen die de sociale problemen in ons onderwijs willen oplossen door op de Antillen het Nederlands te vervangen door het Papiaments als voertaal bij het onderwijs zou het interessant zijn deel te nemen aan deze vergaderingen om te weten te komen wat deskundigen over de hele wereld denken over overeenkomstige zaken.

De conferentie heeft niet veel publiciteit gekregen in de Antillen. Indertijd, toen de heer Jim Cummings een lezing hield bij de Universiteit van de Nederlandse Antillen, heeft mevrouw Linda Richardson van de Instituto Linguistico Antiyano een stencil verspreid waarin deze conferentie werd aangekondigd. De vorige week heeft de Beurs getracht zowel bij de ILA als bij Hotel Concorde na te gaan of de conferentie volgens plan zou doorgaan. Niemand kon er inlichtingen over verschaffen.

Van de Anitillen zelf schijnen vijf personen aan de conferentie deel te nemen. Vanmorgen heeft de heer Durk Gorter van de Fryske Academie gesproken over de Friese taal en het gebruik daarvan in Nederland. De heer Roland Wilmmyns van de Brusselse Universiteit sprak over "Language Planning" in de Nederlandse taal. Drs. Frank Martinus Arion gaf een verslag over de aktiviteiten van het Taleninstituut van de Nederlandse Antillen.

Een lezing van de heer Jorge Labadie Soliano over taalplanning in het Papiamento kon geen doorgang vinden. De heer Labadie, die werkt aan de Universiteit van Leiden, moest zijn reis afzeggen;

De deelnemers komen voor de helft uit Canada en de Verenigde Staten en voor de rest uit de hele wereld. Op de

zie verder p. 2

Vervolg Taal en socia' problemen

eerste conferentiedag waren er lezingen van deelnemers van de Rutgers Universiteit, de Universiteit van Uppsala in Zweden en de Universite Laval in Canada. Mevrouw Suzanne de Castell en de heer Alan Luke trokken zeer de aandacht met hun voordracht over "Literacy instruction" en vooral de technologie en de techniek van dit onderwerp. De heer Donald Lazere van de California Polytechnic University sprak over "Literacy" de politiek en de massa media.

Juan de I[illegible] Y[illegible]pita Moya uit Bolivia sp[illegible]k over "Literacy in Native Languages as a means of preserving Native cultures". Verder werd er wederom over tweetaligheid gesproken. Na iedere serie van drie lezingen vindt er een discussie plaats.

Voor morgen, zaterdag staan onder andere op het programma "Language planning and socialization in Africa". Professor Z.A. Matsela kenner van het Sesoto, de taal van Lesotho, spreekt dan over die taal en de heer Anthony Obilade van de Universiteit van Ibadan in Nigeria spreekt over de taal en het kolonialisme. Canute W. Temu van de Universiteit van Dar Es Salaam, spreekt over de aktiviteiten van het Kiswahili Institute voor talenstudie.

Het zou goed zijn als meer belangstelenden van Curaçao gebruik zouden maken van de gelegenheid deze sprekers van wereldformaat te horen.

Amigoe
ZATERDAG 17 DECEMBER 1983

Nieuw onderkomen Van Raderstraat

Sectie Kultuur neemt informatie ter hand

WILLEMSTAD— Het is de schuld van de afdeling zelf dat de bevolking van Curacao onvoldoende op de hoogte is van de taken en werkzaamheden van de Sektie Kultuur. Daarom wordt binnenkort met een informatie- campagne begonnen, aldus het hoofd van de sektie, Pacheco Domacassé.

De sektie betrok gisteren officieel het nieuwe onderkomen aan de Van Raderstraat van waaruit een betere dienstverlening mogelijk wordt, aldus Domacassé. De restauratie van dit pand (ter hoogte van de brug van Scharloo) kostte in totaal meer dan één miljoen gulden. Hoewel het moeilijk is om een concreet beeld te geven van de functie van een sektie Kultuur moet er een beleid voor opgesteld worden. Binnen twee jaar kan volgens het sektie- hoofd een beleidsplan afgerond zijn.

Het opstellen van een beleid voor zaken die de Kultuur treffen wordt des te moeilijker gemaakt doordat het benodigde materiaal niet direkt beschikbaar is. De beleidslijnen moeten dan ook voor het meerendeel opgesteld worden aan de hand van door de jaren heen opgedane ervaringen, verklaarde Domacassé. Gelukkig maar, zo vervolgde hij, dat de kulturele erfenis van Curaçao redelijk goed bewaard is gebleven. En de sektie streeft ernaar zoveel mogelijk in het volk zelf de vergeten delen op te sporen en te herleven.

Er moet prioriteit gegeven worden, zo vindt het sektiehoofd, aan de kulturele expressie van het volk. Er hoeft niet gewacht te worden tot een groep al enige faam heeft om subsidie te verlenen. Integendeel, er moet ervan uit gegaan worden dat alle groepen die op het kulturele vlak aktief zijn gestimuleerd worden. In het nieuwe onderkomen van de sektie is daar degelijk rekening mee gehouden: er zijn kamers beschikbaar voor vergaderingen van groepen, "mits ze zich gedragen", zei Domacassé. Op de zolder is een grote zaal voor dans en toneel en het houden van exposities. In de kelder is een soort magazijn waar bijvoorbeeld opstallen gemaakt kunnen worden. Bij de officiele ingebruikname werd tevens woord gevoerd door gedeputeerde van Kultuur, Willie Franco en hoofd van de dienst Onderwijs en Kultuur Frank Rozendal.

Amigoe
WOENSDAG 14 DECEMBER 1983

Lezing drs Römer over Papiamentu

KRALENDIJK — In het kader van de maatregelen die genomen worden bij de invoering van Papiamentu in het onderwijs, zal op 15 december een interessante lezing worden gehouden door dr Raul Römer die deskundig is op het gebied van de linguistiek. Dr Römer woont overigens in Nederland maar tijdens zijn verblijf op Curaçao heeft hij al diverse lezingen gehouden. Het doel van de lezing Papiamentu, kiko nos por haci cune is om de bevolking van Bonaire zo uitgebreid mogelijk te informeren over de landstaal. Deze lezing van dr Römer is de eerste in een cyclus van lezingen die gehouden zullen worden over dit onderwerp.

Amigoe
17-12-83

Sieraden expositie in Sektie Kultuur

WILLEMSTAD— De Fundashon Obra di Man houdt 21 december in samenwerking met de Sektie Kultuur een expositie van filigraan sieraden. Bij de opening van de expositie is er tevens diploma- uitreiking aan negen personen die een cursus filigraan- smid volgden. De expositie bestaat uit werkstukken die de cursisten maakten. De opening is acht uur 's avonds in het gebouw van de sektie aan de Van Raderstraat 2-20; de expositie is tot 23 december geopend van tien tot twaalf uur 's morgens en één tot vijf uur's middags.

Amigoe
WOENSDAG 14 DECEMBER 1983

Opgedragen aan vertrekkende Jan Beaujon

Jeugdtoneelfestival is qua spel, spelers succes

TOEN IN HET CULTUREEL Centrum Aruba in 1979 het eerste Festival di Teatro Juvenil plaats had, lag het aanstonds in de bedoeling hier een jaarlijks terugkerend gebeuren van te maken. Dat is prachtig gelukt zodat vrijdag, zaterdag en zondag het eerste lustrum gevierd kon worden met toneelstukken van zeven verschillende groepen, één meer dan vorig jaar, maar twee minder dan het jaar daarvoor.

Leo Tromp, hoofd van Instituto di Cultura, sprak in een kort openingswoord zijn voldoening over deze mijlpaal uit en deelde mee dat dit eerste lustrum - festival opgedragen wordt aan de 'motor' achter de schermen, Jan Beaujon, die te kennen heeft gegeven zich terug te willen trekken uit zijn werkzaamheden voor het CCA en alleen nog enkele lopende zaken blijft afhandelen. Hij was deze avonden dan ook niet aanwezig.

Het vijfde toneel - festival is vooral geslaagd dankzij de deelnemende scholen die dit keer goed vertegenwoordigd waren en enkele jeugdtoneelgroepen; de Centro di Barrio's lieten het deze keer afweten, terwijl ze twee jaar geleden nog zo goed voor de dag kwamen.

Het geboden spel was afwisselend voor jonge kinderen, zoals de stukken 'Lucita maldita', 'Smurf Weetbeter', 'Hasi bon pa bo keda bon', 'E lollipop' en wat oudere kinderen, zoals 'E puma', 'E mashin di Katarata' en 'Mr. Filbert's Claim to Faim'. De verwekte gegevens leunden sterk aan tegen de bekende sprookjes - literatuur en oude volksverhalen met feeën, bruha's en boze oude mannen die zich ophouden in de mondi, en die stoute jongetjes en meisjes in beesten veranderen, bang maken of beleren en ze zo weer op het goede pad brengen na het (angstige) avontuur. Daarnaast haakten enkelen in op eigentijdse elementen als de smurfenmode, de moderne techniek, de vervuiling van de Arubaanse kunuku en de gehandicapte medemens. Sommige stukken waren er leuk in geslaagd dit traditionele en moderne te combineren.

Enkele auteurs zouden er wel goed aan doen de 'pedagoog in de toneelschrijvers te vermoorden', want het was wel eens wat al te braaf en clichématig. Ook praten niet alle oude mensjes krakerig en lopen ze krom met een stok! Maar daarnaast waren er heel humoristische scènes waarbij de zaal erg veel plezier had. Van allerlei te beleven dus. Er waren stukken in drie verschillende talen; naast vijf Papiamentse waren er een Nederlandstalig en een Engelstalig stuk. Zang en dans wisselden het 'normale' toneel af of besloten het.

Ook wat de thematiek van de stukken betreft: een aanklacht tegen de sensatiepers (2x!); heb eerbied voor de natuur en wees er zuinig op; accepteer jezelf zoals je bent; beter je leven; wie goed doet, goed ontmoet; en het kwaad straft zichzelf, was er een heel scala. Soms onder zeer strakke regie waarbij elk gebaar en elke stap voorgeschreven leek, tot een wat lossere opvatting waarbij de kinderen spontaner mochten acteren. Met al hun verschillende graden van talent en oefening hebben ongeveer zeventig kinderen op deze avonden hun plezier aan toneelspelen beleefd. Ze deden dat in het algemeen tegen mooie decoratieve en functionele decors, die deze keer relatief eenvoudig waren gehouden. het hoeft niet altijd ingewikkeld en duur om mooi te zijn!

De gespeelde stukken waren bijna alle eigen producties, zodat dit festival nog als neven - effect een verrijking van de Arubaanse toneel - literatuur tot gevolg heeft. Het CCA of de Openbare Bibliotheek zou de teksten moeten bewaren eer ze wegraken.

In plaats van de gebruikelijke jury en de prijzen was er deze keer een — weliswaar op de valreep opgetrommelde — evaluatie - commissie die de verschillende prestaties zal beoordelen in samenspraak met de leiders van de toneelgroepen, waar men de vruchten van kan plukken voor de toekomst. Alle deelnemers kregen wel een certificaat ter herinnering.

Het eerste lustrum van het Festival di Teatro Juvenil is wat spel en spelers betreft zeker een succes geworden, maar het was jammer dat het publiek het wat liet afweten; vooral op de tweede avond was de zaal leeg. Men komt kennelijk eerder om zijn kind te zien spelen dan om te genieten van kindertoneel als zodanig. Is de december - maand te druk of heeft de organisatie te weinig propaganda gemaakt?

WIM RUTGERS

Amigoe
MAANDAG 12 DECEMBER 1983

Cosmic Comics naar filmfestival in VS

WILLEMSTAD— De tekenfilm Cosmic Comics van de Curacaoënaar Harrie Verstappen (broer van de bekende cineast Wim Verstappen) van «Vista Verstappen» doet mee aan het Hollywood Erotic Film & Video Festival. Ook wordt de film vertoond in 22 Amerikaanse steden, als onderdeel van een bioscoopfilm getiteld The second US Erotic Film Festival.

Het festival in Hollywood vindt in januari volgend jaar plaats. Cosmic Comics is tot nu toe de enige film van Vista Verstappen. Hij is in Nederland gemaakt en duurt tien minuten. Vista Verstappen is momenteel in opdracht van Sticusa bezig met de afwerking van een film over de pianist Edgar Palm.

Op Curacao is heeft de heer Harrie Verstappen zijn medewerking verleend aan de WT-produkties Antiyas, Triangulo pa Futuro en Mosaiko Kultural, waarvoor hij de geluidsopnamen verzorgde. Hij werkt nog regelmatig in Nederland en verzorgt ook het licht en geluid van de voorstellingen van "A streetcar named Desire" die Pim de la Parra gaat regisseren voor toneelgroep Pegasaya.

De Beurs
Zaterdag 17 december 1983

BLOKFLUITKURSUS AFGESLOTEN BIJ INSTITUUT LANDHEER

WILLEMSTAD - Bij het Muziek Instituut Landheer werden afgelopen week weer blokfluitexamens afgenomen, ter afsluiting van de twee-jarige James Arden blokfluitkursus.
Met goed gevolg legden de volgende kandidaten het examen af:
Janesca Hoeck, Rogier Brans, Roland Wehrmeyer, Rachel Fater, Annemijn Snuif, Maria Teresa Marchena, Lisanne Asjes, Jolande Nahar, Marc Nahar, Michel Rosario, Jeroen Leverman, Nadine Robertus, Nataleide Haseth, Natali Torres en Samantha Donker.
Voor het tweede examen, verbonden aan de vervolgkursus, slaagden:
Eileen de Cuba, Sereya Schotborg, Yvonne Bode, Mark ter Brugge, Saskia de Waard, Wouter Sluis, Caroline Julian, Marlies van Dolderen, Nicole Chirino, Glenn Veldman, Johan Veldman, Jovine Falbrü, Irene Annink en Jetske Briët.
Deze twee-jarige kursus is bedoeld voor kinderen vanaf zeven jaar, om vertrouwd te raken met de eerste beginselen van de muziek.
In het bijna vijfjarige bestaan van het Instituut Landheer hebben reeds vele kinderen op deze manier een muzikale basis gelegd, waarna zij over zijn gegaan op een ander instrument.

De resultaten van deze groep kinderen kunnen in het programma Telefiesta van vandaag, 17 december, beluisterd worden. Dit programma wordt van vijf tot zes uur 's middags uitgezonden via TeleCuraçao.

Voor de nieuwe kursus, die op 4 januari a.s. van start zal gaan, zijn nog enige plaatsen open.
Inlichtingen tel.: 77539 en 80714.

Amigoe
MAANDAG 12 DECEMBER 1983

Kerstconcerten van Canta Orquidia

KRALENDIJK — Evenals de andere jaren zal het bekende koor Canta Orquidea, dat ook vele uitvoeringen heeft gegeven op de zustereilanden, weer een Kerstconcert geven. De eerste avond is in jeugdhuis Jong Bonaire op 19 december om half negen 's avonds. Het tweede concert wordt gegeven in Rincon in de Club Real. Ook om half negen maar dan op 21 december.

Amigoe
VRIJDAG 16 DECEMBER 1983

Eerste boek over Antilliaans staatsrecht

WILLEMSTAD— Namens de Universiteit van de Nederlandse Antillen, werd vandaag aan premier Don Martina een exemplaar aangeboden van door mr Wim Luiten geschreven boek "Inleiding tot het Antilliaans Staatsrecht". De aanbieding vond plaats door de opvolger van mr Luiten als docent Staats- en Bestuursrecht, mr drs Alex Reinders.

Bij de overhandiging wees mr Reinders op het grote belang van het bestaan van een dergelijk boek voor de Antillen, met name nu de Nederlandse Antillen op staatkundig terrein een punt van historisch belang hebben bereikt.

"Het is een mijlpaal in de ontwikkeling van het Antilliaanse recht dat het staatsrecht, een van de meest levende en aansprekende terreinen van het recht, nu beschreven is in een boek, dat uitmunt in helderheid, objectiviteit en inzicht in het Antilliaanse staatkundige leven", aldus mr Reinders.

Het boek is door de Curaçaose Courant gedrukt en door de UNA uitgegeven. Het bevat 289 pagina's en is bij de plaatselijke boekhandels verkrijgbaar. In het boek komen ondermeer aan de orde de positie van de gouverneur, de ministers en de Staten, terwijl ook aandacht wordt geschonken aan de staatkundige ontwikkelingen op de Antillen en de ontwikkelingen in de relatie met Nederland tot aan de RTC van dit jaar.

ONDERWATERPARK IS WAAR DUIKERSPARADIJS

**WILLEMSTAD - Het nieuwe Onderwaterpark Curaçao werd onlangs geopend.
Dit park, dat zich uitstrekt vanaf het Princess Beach Hotel tot vlak voor Punt Kanon (Oostpunt), was al vanaf 1971 in de pen, toen het CARMABI met een voorstel kwam om een dergelijk onderwaterpark te vestigen.
In 1982 heeft de STINAPA, de instantie die het beheer van onze natuur bevordert door middel van natuurparken, het projekt om een onderwaterpark op te zetten ingediend bij het BC.**

Het Wereldnatuurfonds afdeling Nederland sprong bij, en met de medewerking van het eilandsbestuur en van verschillende zijden uit het Curaçaose bedrijfsleven, kon Stinapa aan dit projekt beginnen te werken.
Ofschoon het park nog niet helemaal 'klaar' is, en ook de wetgeving die aan het onderwaterpark een officiële status moet geven nog ontbreekt, is toch inmiddels het punt bereikt waarop het park geopend verklaard kon worden.

Natuurbehoud

Zoals de heer Tom van 't Hof in zijn toespraak reeds opmerkte:" In een tijd van snelle ontwikkeling en intensieve exploitatie van onze natuurlijke hulpbronnen zijn we ons gaan realiseren dat wij een representatief gedeelte van onze natuur moeten behouden, opdat deze natuur onze gemeenschap zowel in het heden als in de toekomst kan blijven dienen.
Door middel van een onderwaterpark willen wij hetgeen in zee ligt behouden, in ons geval het koraalrif in het bijzonder." Aldus Tom van 't Hof.

Beheer

Tom van 't Hof werkte in het kader van de technische bijstand aan dit onderwater-projekt, daarin bijgestaan door drs.Jeffrey Sybesma, die in maart van dit jaar naar de Antillen terugkeerde en over enkele jaren, als het park 'volgroeid' is, met het dagelijkse beheer van het park belast zal worden.
Vooral op het duiktoerisme zal het bestaan van dit onderwaterpark een positieve uitwerking hebben.

Daarom heeft men zich voornamelijk gekoncentreerd op het scheppen van faciliteiten.
Vanaf het Princess Beach Hotel tot Oostpunt werd het hele gebied geïnventariseerd.
Zestien plaatsen werden op grond van hun variatie en schoonheid zeer aantrekkelijk geacht om er te gaan duiken en derhalve gemarkeerd met een boei, waaraan ook boten kunnen worden afgemeerd, zonder het koraal te beschadigen met een anker.
Deze plaatsen werden in een tweetal folders (een in het Engels en een in het Papiamentu) aangegeven.
Verder werd er een boekje, "Guide to the Curaçao Underwater Park", uitgegeven, dat vanaf eind januari in de boekhandels verkrijgbaar zal zijn.
Het Toeristenbureau heeft reeds 4000 exemplaren van dit boekje aangekocht voor promotie-doeleinden.
Met de opening van dit Onderwaterpark heeft Curaçao er een zeer grote toeristische attaraktie bijgekregen

WILLEMSTAD - De heer Tom van het Hof tijdens zijn toespraak ter gelegenheid van de opening van het Onderwaterpark in de Curaçaose wateren langs de zuidkust voor het oostelijke deel van het eiland.

